

POSLE SVETSKOG DANA POEZIJE

Slepi prolazili dani.

Proleće, došlo je i nije.

Novi vek se zahuktavao
dok smo stari gazili
po prstima na simsu.
Levitirao sam u srednjem dobu.

Sam, praznog duha
kao SS divizija u povlačenju
otvarao sam stare knjige poezije
i ređao ih, kao nekad, na kuhinjskom stolu.

Mirisi me zapahnjivali,
suvoća starog sveta me opijala,
dok čitah imena lektora i korektora.

Na radiju Barbara Hendriks je pevala
Foreove „Verlenove pesme“.

Množio sam se u pesmama.
Stare istine ostale su netaknute,
čak patinirane epohama,
ni kataklizma im više ništa ne može oduzeti.

Jasno je da ljudima treba poezija, rekoh,
čitanje stihova koje su voleli
zamah lepote, povišeno stanje.

Smelost duha, imaginacija,
ljubav neskrivena, tragična
iz mladosti pretočeno znanje u stihove,
prostor, opis prostora
i u ljudima vizije tog, njihovog mesta.

Nedostaju mi nove pesme
i mrtvi ljubitelji poezije, stara patnja –
posebna vrsta usamljenosti,
vitkost i predaja vazдушnim strujama.

„Sem u poeziji, ništa se i ne događa“,
šapatom izgovaram
i zatvaram stare knjige poezije,
slažem ih u police,
zaziđujem rajski prozor,
da izgleda kao da se ništa nije dogodilo.

KLASJE I KROŠNJE

Taj tren kada u daljini,
među žitnim poljima,
posle dugog pešačenja
po prašnjavom seoskom putu, na žezi
sa braćom koju više i ne pozivam,
ugledam plavu traku Save kod Prova.
To beše moj Sever, Hiperboreja, Rusija.

To klasje što se u kamen klesalo
i majke Meštovićeve
iznad nas umaramljene
do pred sam kraj Istorije
spokoj ulivale: *uspećeš sigurno,*
a koliko – od tebe zavisi,
uči, vredan budi!

Sad s leve obale,
između *Jalte* i *Arizone drima*
čeličnosive i svetlozelene trake
na Savi u septembru,
kod Bloka 45 gledam.

Kao eksplozija odbacila me majčina smrt
i sad mi predstoji dugi povratak
u purpur, u plavet, u belo.

Moram se odvažiti i napisati njene pesme.

MILONGA ZA LUKU ŠTEKOVIĆA

Iz dvadesetog stoleća odbacujem prvih trideset pet
iz dvadesetprvog veka uzimam prvih jedanaest
i dižem čašu za tvoje, umalo sekirice.

To svetli u meni iz tame devedesetih:
pijem s tobom, zajedljivim prema Srbijancima, džin-fis
iza zatamnjenog stakla bifea u Vukovoj ulici.

Gosti sede na terasi osunčanoj
a mi smo se sklonili od proletnje košave
i prašine od blata zimskog,
u našu primaveru, onkraj stihova.

O slatkim sedamdesetim
u Daruvaru i Virovitici ti mi pričaš,
o diktatoru, koji smo mi Srbijanci, sami,
o Miji i Mišou, o Popi i Pesoi, prvim prevodima,
o češkoj avangardi, Holanu.

Baš si bio otegao sa radom
na antologiji romske poezije,
s tim tvojim ubuđavelim karticama,
što su te na tavanu Radio Beograda
čekale još od Zogovića.

Moj honorar za tvoje izabrane kod *Prosvjete*
uterivali smo kad dođe Sajam knjiga.
Hladno si sudio o srpskoj poeziji,
i to sam voleo, to mi je trebalo.
Za mene, tada, bio si svetlost sa Zapada,
s beretkom i muštiklom, Žan Maks Mullen,
razoružavao si me smesta.

Uveče si zadnjim gradskim polazio na Istok
u Krnjaču, u kolektivni smeštaj,
gde su te u mraku, kao blago, čekale bleštave konzerve.

Momcima na Savi, što poeziju nisu čitali
ni kao obaveznu lektiru, pričao sam o tebi
verujući da bi oni voleli tebe i tvoje stihove.

Mi smo imali patnju koju naši tlačitelji ne iskusiše.
Umesto novog, u meni blista prošli život,
prvi put ja ga grlim kao pobednički pehar:
i tu tvoju staru škodu čak mogu da vidim,
u koju si, za svaki slučaj,
tih slatkih sedamdesetih,
kada kreneš sa drugaricom u Pečuj,
gde si kupio one opevane cipele,
i posle ih za vinograd koristio,
ispod skaja stavljao dve hiljade maraka,
u slučaju da se granice, s novom rezolucijom, zatvore,
što je i danas lepa lova,
zbog koje bih se možda i javno
odrekao poezije, i tebi,
da vidiš kakvi su zaista Srbijanci, doskočio.

MECA

Oči joj se sjaje kao u mečeta. Meče!
moja žena drmusa našu ćerku za ramena.

Ne menjam njene i naše fotografije
iznad pisaćeg stola.
Nije tako kasno.

Grlo mi se stezalo danas
dok sam ćaskao sa automehaničarem.

Hvatam sebe u mislima
o strahu koji se ne može saopštiti,
pod kojim tražimo sreću:
kao kada u mračnom hodniku
jeretik od inkvizicije osuđen
bauljajući u zvezdanoj noći
udara u noge jezuite
koji se čudi da je pokušao da pobegne
uoči mogućeg spasenja.

ISTINA LJUBAVI

* * *

Rastanak pravi je kada ljubavnici više
ne mogu da se sete povoda rastanka.

Neko lomi srce nekome
a misli da kleči pokoran –
zablude ljubavne do tragedije dovode.

* * *

Čovek u gordosti stoji
jer se plaši da će bez nje pasti.

Misli okamene sećanja u danu bezličnom
a pesma ne dolazi da ih razbije.

* * *

Ženi posle pesnikove smrti
glas neki govori: uzmi, uzmi ono
što si propustila u životu s njim.

Za tim vatrama pesnikovo srce žudi,
kada kaže da „s drugim ona pođe“,
s onim koji je tu prolazio, Orfej ili Odisej.
Sve u svemu, da ode zauvek.

* * *

Neizmerna žudnja za poljupcima mrtvih,
koje ne poljubismo u životu, budi nas u zoru.
Nalakćeni pored voljenog tela
u bledu svetlost iza prozora zurimo.
Na usne spasonosne reči
u kratkoj radosti naviru,
ali u volji za samoodržanjem
neizgovorene ostaju,
i mi žalosni padamo u san.

MUZIKA ŠTO OSTAJE ZA NAMA

Iskrao se od posla
da bi hodao niz vetar.

Nova kubanska muzika
dolazila je iz kuća i sa ulica.

Boje njenih očiju, pod starim kestenom,
nije mogao da se seti posle,

a ljubio ih je dugo i gledale su ga –
jesu li zelene ili plave.

Sa stabljika u kasnom cvetanju
da l' isto cveće istu glavu zasipa, pitao se?

Život bi mogao biti
ćutanje i poljupci, pomisli.

KADA SMO RAZDVOJENI

Tablete bensedina zalivaš kafom
u oktobru hladnom kao Staljingrad i pomišljaš
kako je molitva jedini način izbavljenja.

Pod arabljanskim mesecom usamljen pitaš se
kako da utrošiš vreme do sna.

Slučajno hvataš svoje lice u ogledalu:
svačiji lik i telo govore
različito od misli za koje pretpostavljamo
da se roje u toj glavi.

Telo te napušta i u tebe se vraća.

Ko te ne bi zavoleo da te je video danas
tužnog u trolejbusu na Bulbulderu
kako stojiš na zadnjoj platformi.

Kada nisam tu pušiš skupe cigarete
i hraniš se u restoranima.

Kada smo razdvojeni,
ti se podmlađuješ a ja starim.

Upravljam se i razmišljam
prema ciljevima u budućnosti,
vežbam se u podnošenju i patnji,
u navlačenju i svlačenju svilenih čarapa.

Propašćeš brzo, nestati kao ulični pas,
što se godinu-dve šeta oko kuće,
pa ode na drugo mesto
da umre, kosti sakrije.

Ili će ti starost brzo prebiti noge
u društvu neke nove žene
(ili, ne daj bože, devojke).

Da bi živeo moraš udahnuti vazduh,
ponovo skupiti i razbacati mreže.

Sve ćeš potrošiti što si sakupio
ako se uskoro ne vratim.

Vreme mi je da krenem.

JESEN 93

*Pošto završiš sa čitanjem probudi me,
želega bih nešto da ti kažem.
Ugasih lampu i: Hoću da mi obećaš
da se više nećeš viđati sa tom devojkom.
Večeras, polako raspakujem
bratovljeve poklone iz daleka:
paketić holandskog duvana,
četiri olovke i 50 nemačkih maraka.
Čekam je, motam cigaretu.
Duvan je toliko dobar da ga ne osećam.
Glava nikako da se otkrivi.
Osećam se kao samoubica
posle ispijenog otrova, prvi trenuci.
Mogu li znati s kim se ona viđa.*

Da li se ljubila s njim ili je samo filozofirala.
Šta si to imao toliko da pričaš sa njom.
Jedino što ti hoćeš od žena je da spavaš s njima.
Motam drugu cigaretu i čekam.
Kasnije ona mu je ispričala san:
ogroman, vlažan ud
za kojim je već posegnula rukom
kada je telefon zazvonio i on
bunovan podigao slušalicu
i začuo glas neke žene
koja kaže da ga se uželela
i da zbog toga zove.

DŽEZI

On je jednog dana nazva imenom
od prethodne noći – Džezi.
Zvao sam da se raspitam o njemu
i rekoh u šali: zdravo Džeri.
Sve što bi se dopalo drugima
i njoj bi postalo drago.
Džudi, pade mi na pamet, nazvah je
Džozu, a njen momak
negde pred kraj njihove ljubavi – Džoli.
Devojka tamnoplave kose,
rumenih obraza, smešila se.
Htela je da studira solo pevanje.
Lepša nego što smo mogli da vidimo,
znala je da sprema jela od soje.
Devedeset i druge, pre nego što opusteše,
krali smo vinjake u supermarketima,
rubinovu *peticu* i navipovu *osmicu*,
kosovske jubilarne, za pesnike ilegalne.
Nismo imali prihode ali ni rashode.
Njega zaboravih, i nju.
Posle, ko zna ko je još kome srce slamao,
i dug kod pogrešnog naplaćivao
ali to osta: stopljeni sudbinom
godina koje su prošle govorismo:
Mudra je bila ona Džezi.
Džudi, dodavao bih.

KO JE ŽIVEO PORED NAS

Ležali smo na srči.

Palio sam cigaretu sa dva upaljača.
U jednom je bio kremen u drugom plin.

Štit od preostalog dobra sazdat popuštao je.
Život se štircao.

*Mora da su ljudi nekad bili braća,
ili će jednom sigurno postati, govorio sam,
mora da je jednom postojao sklad,
mora da se ljubav negde ostvaruje, nastavljala si.*

Nismo mogli da se vratimo u one koji smo bili.

Mogli smo se udružiti s veseljakom
što je živeo pored nas, vrata do vrata.
Ali, ko je živeo pored nas?

Poreznici su nas izjednačili i plavetno nebo.

Samo da se ne iskrađe jednog jutra nada
kao ljubavnica koja ne može da podnese
što si je zavoleo, pomislio si.

SAMOTNE VEČERI

Te samotne večeri
u kojima toliko patih
i čeznuh – za čime?

Za tim, sada vidim,
baš za tim samotnim večerima,
naježen pred životom,
pred erosom.

Tako, rastao sam.

LETA TOG I TOG

Kada bi se umorio od plave revolucije
sabirao se u pesmu svet i iz nje tiho izvirao.

Beše leto i muzika na radio-stanicama letnja.

Staro se rastvaralo u novom.
Sećanje se davalo kroz osećanja.

Nisam spremao ručak i jeo sam puno hleba.

Ono što je bilo stvarno nije se moglo izreći.
Možda je više trebalo verovati nepoeziji.
Sumnjao sam da mogu dalje od drugih.
Nevidljivo i neopisivo ostavljao sam
Bogu i vanzemalcima.

Biće i sutra dobrih koncerata na radiju,
produbiće se nebesa,
ljubiću, vidljivo i nevidljivo svet,
u lepoti dobra činiti,
pred san sam mrmljao.